

**“Azərekspertiza” Birliyinin**  
**24.07.2026-cı il tarixli 128 sayılı ekspert rəyinə**

**ETİRAZ**

Hesab edirik ki, ekspert rəyi həm hüquqi, həm metodoloji, həm də faktiki baxımdan **ciddi qüsurlarla** tərtib edilmişdir.

Belə ki, **“Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu** qiymətləndirmənin peşəkar prinsiplər əsasında, obyektiv və əsaslandırılmış şəkildə aparılmasını nəzərdə tutur. Qiymətləndirici istifadə etdiyi metodologiyayı və gəlidiyi nəticələrin əsaslarını hesabatda göstərməlidir.

Aşağıda qeyd olunanları nəzərə alaraq, ekspert rəyinin sübut kimi qəbul edilməməsi xahiş olunur:

---

**I. Ekspert tərəfindən qiymətləndirmənin hüquqi və metodoloji yanaşması düzgün seçilməmişdir**

Tərəflərin qarşılıqlı razılıq əsasında müəyyən etdiyi etdiyi qiymətlər ekspert rəyində faktiki olaraq yenidən qiymətləndirilmiş və ekspert tərəfindən yeni “bazar” qiymətləri formalaşdırılmışdır.

Halbuki tərəflər bağladıkları podrat müqaviləsində:

- işlərin növü;
- həcmi;
- vahid qiymətləri; və
- ümumi qiymətləri barədə razılığa gəlmişlər.

Belə olan halda ekspertin vəzifəsi həmin qiymətləri yenidən müəyyən etmək deyil, **müqavilədə nəzərdə tutulmuş işlərin hansı həcmdə, faktiki yerinə yetirildiyini müəyyən etməkdən ibarətdir.**

Başqa sözlə, ekspert aşağıdakı ardıcılıqla qiymətləndirmə aparmalı idi:

- müqavilədə nəzərdə tutulmuş işin həcmi müəyyən etməli;
- faktiki yerinə yetirilmiş həcmi müəyyən etməli;
- həmin həcmi müqavilədə razılaşdırılmış vahid qiymətə tətbiq etməli idi.

Lakin ekspert bu metodologiyayı tətbiq etməmiş, bunun əvəzinə müqavilədə razılaşdırılmış qiymətləri nəzərə almadan öz təşəbbüsü ilə yeni “bazar qiymətləri” müəyyən etmişdir. Belə yanaşma məhkəmənin ekspert qarşısında qoyduğu vəzifənin həddlərini aşır və mübahisənin predmetini dəyişdirir. Mübahisənin predmeti görülən işlərin həcmi müəyyən etməkdir. Ekspert, özü yenidən işləri əsasını göstərmədən qiymətləndirmə aparmış və bu qiymətləri müqavilə qiymətləri ilə müqayisə edib faiz hesablamışdır. Bu yanaşma birmənalı olaraq standartdan və məntiqdən kənar, qərəzli yanaşmadır.

---

**II. Faktiki iş həcmi müəyyən edilmədən nəticə çıxarılmışdır**

Ekspert rəyinin əsas metodoloji çatışmazlıqlarından biri ondan ibarətdir ki, faktiki yerinə yetirilmiş işlərin həcmi ölçülməmiş və hesabatda göstərilməmişdir.

Məsələn, metal konstruksiya işləri üzrə:

- Müqavilədə ümumi həcm 6,3 ton göstərilmişdir, lakin ekspert faktiki neçə ton metal konstruksiyanın hazırlandığını göstərməmişdir;

Eyni yanaşma digər işlər üzrə də mövcuddur.

Ekspert yalnız yekun məbləğləri göstərmiş, lakin həmin məbləğlərin hansı fiziki həcmə əsasən hesablandığını açıqlamamışdır.

---

**III. Faktiki vəziyyət düzgün qeydə alınmamışdır**

Ekspert rəyində bir sıra faktiki məlumatlar obyektiv vəziyyəti əks etdirmir.

### **3.1. Metal qapılar**

Ekspert yalnız **1 ədəd qapının** hazırlandığını göstərmişdir. Halbuki faktiki olaraq **2 ədəd metal qapı və onların metal çərçivələri** hazırlanmışdır. Bu hal mövcud fotosəkillər və digər sübutlarla təsdiq olunur.

---

### **3.2. Alüminium qapı və pəncərə**

Ekspert bu işləri “icra edilməmiş” kimi qeyd etmişdir.

Halbuki həmin alüminium qapı və pəncərələr faktiki olaraq hazırlanmışdır. Və bundan əvvəlki ekspertər bunu öz rəylərində qeyd etmişlər.

Ekspertiza aparılan gün həmin konstruksiyaların konteynerlərin olduğu sahədən təxminən 5 dəqiqəlik məsafədə qapalı yerdə saxlanıldığı ekspertin nəzərinə çatdırılmış, ekspert isə onları nəzərə alacağını bildirmişdir. Buna baxmayaraq, rəyində həmin işlərin ümumiyyətlə icra edilmədiyini qeyd etmişdir.

### **3.3. Elektrik işləri**

Ekspert elektrik kabellərini, elektrik kanallarını müşahidə etsə də, “icra edilməyib” kimi qeyd etmişdir **(Fotosəkillərdə görünür).**

### **3.4. Yararsız vəziyyətdə olan işlər.**

Ekspert konteynerlərin daxili divarlarının təmirinin icra olunduğunu, lakin yararsız vəziyyətdə olduğunu qeyd edib. Lakin yararsız olma səbəbini 5 illik vaxt keçməsinə, təbii və süni aşınmaya məruz qaldığını qeyd etməmişdir. Bu da standartın tələblərinə görə obyektiv qiymətləndirməni şübhə altına salır.

Qeyd edirik ki, bu konteynerlər artıq 5 ildir ki “Genay” MMC-nin hesabına saxlanılır, safarişçiyə dəfələrlə bu barədə müraciət olunsada, heç bir cavab verilməyib.

---

## **IV. RAL-3020 boya ilə bağlı nəticələr elmi və metodoloji baxımdan əsaslandırılmamışdır**

Ekspertin boya ilə bağlı gəldiyi nəticələrin heç bir əsası yoxdur. Ümumi olaraq qeyd etmək lazımdır ki, fərqli istehsalçıların eyni RAL kodu üzrə istehsal etdikləri boyalarda da ton fərqi müşahidə olunur. Bu qəbul olunandır. Tərəflər arasında bağlanmış müqavilədə yerli boya qeyd olunub, “Genay” MMC də yerli HOB istehsalçısından RAL 3020 alıb tətbiq etmişdir. Konteynerlər hamısı eyni vaxtda boyanmayıb, 4 konteyner aralıqlarla 10-14 gün ərzində qumlanıb, astarlanıb və son qat boya vurulub. Bu proseslər icra olunub və hər bir proses zamanı “Radius” MMC-nin nümayəndəsi iştirak edib. Əgər, boya ilə bağlı hər hansı bir etiraz var idisə, ilk konteynerin boyanması zamanı bildirilməli idi, ən azından indi təqdim etdikləri Ral 3020 boya nümunəsi ilə müqayisə edib irad bildirməli idilər. Yəni “Radius” MMC buna zamanında heç bir etiraz etməyib və boya ilə bağlı hazırki iradlar əsassızdır.

### **4.1. Ekspertdə olan nümunənin mənşəyi məlum deyil**

Ekspert tərəfindən istifadə olunmuş rəng nümunəsinin:

- hansı istehsalçıya aid olduğu; və
  - hansı tarixdə əldə edildiyi məlum deyil (böyük ehtimal ki, “Radius” MMC tərəfindən təmin olunub). Rəydə bu barədə hər hansı qeyd yoxdur. Belə olduqda müqayisənin obyektivliyi yoxlanıla bilmir.
- 

### **4.2. Vizual baxışla rəng uyğunluğu müəyyən edilə bilməz**

Ekspert rəydə rəngin uyğun olmadığını qeyd etmişdir, halbuki gözlə bunu müəyyən etmək qeyri mümkündür.

Lakin:

- hansı ölçmə cihazından istifadə olunduğu;
- neçə nöqtədən ölçmə aparıldığı;
- hansı beynəlxalq metodologiya tətbiq edildiyi qeyd olunmayıb.

Vizual baxış əsasında rəng uyğunluğu barədə nəticə çıxarmaq metodoloji baxımdan tamamilə səhvdir.

---

### **4.3. Beş il ərzində atmosfer təsirləri nəzərə alınmamışdır**

Konteynerlər boyandıqdan sonra təxminən beş il müddətində açıq hava şəraitində saxlanılmışdır.

Bu müddət ərzində:

- günəş şüaları;
- ultrabənövşəyi radiasiya;
- yağış;
- qar;
- temperatur dəyişiklikləri boyanın rəng tonuna müəyyən təsir göstərə bilər.

Ekspert həmin amillərin təsirini araşdırmadan rəng fərqi yalnız ilkin boya işinin nəticəsi kimi qiymətləndirmişdir (bir daha qərəzli yanaşma nümayiş olunub).

---

#### **V. Rəng fərqi texniki deyil, mümkün estetik uyğunsuzluqdur**

Ekspert yalnız rəng tonunda uyğunsuzluq müəyyən etdiyini göstərmişdir.

Lakin boya örtüyünün:

- korroziyadan mühafizə funksiyasını;
- yapışma xüsusiyyətini;
- texniki dayanıqlığını;
- örtük sisteminin bütövlüyünü araşdırmamışdır.

Belə olan halda yalnız rəng tonundakı fərq texniki qüsurluq kimi qiymətləndirilə bilməz. Bu hal ən uzağı estetik uyğunsuzluq hesab edilə bilər.

---

#### **VI. Yenidən tam boyanma barədə nəticə texniki cəhətdən əsaslandırılmamışdır və metodoloji olaraq qüsurludur.**

Ekspert konteynerlərin tam qumlanması, yenidən astarlanması və tam boyanmasının zəruri olduğunu göstərmişdir.

Lakin rəyində:

- hansı Azərbaycan standartına;
- hansı ISO standartına;
- hansı beynəlxalq boya standartına əsaslandığını göstərməmişdir.

Əksinə, sənaye boya sistemləri üzrə qəbul edilmiş beynəlxalq praktikada örtük sistemi öz texniki funksiyasını saxladığı halda, yalnız son qatın yenilənməsini nəzərdə tutur. Bu mənada: səthin yuyulması və çirklərin təmizlənməsi; səthin mexaniki matlaşdırılması; toz və yağ qalıqlarının təmizlənməsi; istifadə olunacaq boya sisteminin texniki göstəricilərinə uyğun olaraq yeni son boya qatının tətbiqi (Ekspert yenə də qərəzli fikir bildirmişdir).

---

#### **VII. Layihənin icrası üçün avadanlıqların olmaması**

Müqavilə və layihə sənədlərinə əsasən konteynerlərin bir sıra elementləri onların sifarişçi ("Radus" MMC) tərəfindən göstəriləcək ərazidə quraşdırılması mərhələsində yerinə yetirilməli idi.

Buna baxmayaraq ekspert həmin işləri, yəni

- bəzi elektrik işlərini
- bəzi metal konstruksiya işlərini;
- qapı və pəncərə quraşdırılmasını;
- məhəccər və daşıyıcı konstruksiyaların quraşdırılmasını birbaşa "icra edilməmiş" kimi qiymətləndirmişdir.

Halbuki həmin işlərin layihə üzrə məhz son montaj mərhələsində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulurdu. Bu hal layihə sənədlərinin və müqavilə əlavələrinin ekspert tərəfindən tam təhlil edilmədiyini göstərir.

---

#### **Nəticə:**

Yuxarıda göstərilən hallar təsdiq edir ki, ekspert rəyi:

- düzgün hüquqi və metodoloji yanaşma əsasında hazırlanmamışdır;
- faktiki iş həcmi ölçülmədən qiymətləndirmə aparılmışdır;
- bir sıra faktiki vəziyyət düzgün qeydə alınmamışdır;

- rəng uyğunluğu elmi metodlarla deyil, kifayət qədər əsaslandırılmamış yanaşma ilə qiymətləndirilmişdir;
- layihənin icra ardıcılığı və texnoloji xüsusiyyətləri nəzərə alınmamışdır.
- qərəzli olaraq sifarişçinin xeyrinə rəy hazırlanmışdır.

Bu səbəbdən 128 sayılı ekspert rəyinin obyektivliyi və etibarlılığı ciddi şübhə doğurduğundan, sübut kimi qəbul olunmamalıdır.

**Nümayəndə-vəkil:**

**N.Kərimli**